

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Kielcach.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 15. listopada 1916.

320.

DO MIESZKAŃCÓW LUBELSKIEGO JENERALNEGO GUBERNATORSTWA!

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie, przez waleczne ich wojska ciężkiemi ofiarami rosyjskiemu panowaniu wydarte, do szczęśliwej wywieść przyszłości, Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austryi i Apostolski Król Węgier oraz Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki ułożyli się, by z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic Królestwa Polskiego zastrzega się. Nowe królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonemi mocarstwami rękojmie, potrzebne do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycye wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni w wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacya, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnem porozumieniu.

Sprzymierzeni monarchowie, biorąc należny wzgląd na ogólne warunki polityczne Europy jako też na dobro i bezpieczeństwo własnych krajów i ludów, żywią niepłonną nadzieję, że obecnie spełnią się życzenia państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego.

Wielkie zaś od zachodu z Królestwem Polskiem sąsiadujące mocarstwa z radością ujrzą u swych granic wschodnich wskrzeszenie i rozkwit wolnego, szczęśliwego i własnem narodowem życiem cieszącego się państwa.

Z najwyższego rozkazu Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości Cesarza Austryi i Apostolskiego Króla Węgier

Jeneralny Gubernator:

KUK, m. p.

321.

Do ludności Jeneralnych Gubernatorstw lubelskiego i warszawskiego!

Monarchowie sprzymierzonych mocarstw Austro-Węgier i Niemiec oznajmili Wam Swe postanowienie utworzenia z ziem polskich, wyzwolonych z pod jarzma rosyjskiego, nowego samodzielnego Królestwa Polskiego. W ten sposób urzeczywistnia się najgorętsze pragnienie Wasze, które od wieku przeszło—zdawało się napróżno—żywiliście.

Powaga i niebezpieczeństwa tych ciężkich chwil wojennych, oraz troska o wojska nasze, stojące w obliczu wroga, zmuszają nas zachować zarząd nowego państwa Waszego tymczasowo jeszcze w naszych rękach. Pragniemy jednak chętnie dać mu już teraz przy Waszym współudziale stopniowo

urządzenia państwowe, które mają poręczyć trwałe ugruntowanie państwa Waszego, jego ukształtowanie i bezpieczeństwo.

Na pierwszem więc miejscu wojsko polskie.

Nie ustał jeszcze bój z Rosyą; w walce tej i Wy pragniecie wziąć udział. Stańcie więc przy nas jako ochotnicy i pomóżcie nam uwieńczyć zwycięstwo nasze nad Waszym prześladowcą.

Mężnie i z wielką chlubą walczyli obok nas bracia Wasi z Legionów Polskich; wstępujcie w ich ślady w nowo powstać mających oddziałach wojskowych, które w przyszłości, złączone z Legionami, utworzą Polskie Wojsko. Będzie ono dla Waszego nowego Państwa silną podporą i zapewni mu bezpieczeństwo na zewnątrz i wewnątrz.

Pod narodowemi Waszemi barwami i sztandarami, które nadewszystko umiłowaliście, macie osłaniać Ojczyznę Waszą. Znamy Waszą odwagę i płomienną Waszą miłość Ojczyzny — to też wzywamy Was do boju przy naszym boku.

Zgromadźcie Waszych do broni zdolnych mężów za przykładem walecznych Legionów Polskich i połóżcie we wspólnej na razie pracy z niemiecką i sprzymierzoną z nią austryacko-węgierską Armią podwaliny pod Armię Polską, w której pełne chwały tradycye Waszych dziejów wojennych odżyją na nowo w wierności i męstwie Waszych żołnierzy.

Ces.-Niemiecki Jenerał-Gubernator:
Beseler.

C. i k. austr.-węg. Jenerał-Gubernator wojsk:
Kuk.

322.

Przepisy, dotyczące dobrowolnego wstępowania do wojska polskiego.

1. Termin i miejsce zgłoszenia.

Od dnia 22. listopada będą u wszystkich wójtów Jenerał-Gubernatorstwa lubelskiego wyłożone listy dla osób, które chcą dobrowolnie zgłosić się do wojska polskiego. W większych miejscowościach i miastach urządza się wedle potrzeby osobne biura zgłoszeń. Komendanci obwodów podadzą termin i miejsce otwarcia tych biur za pomocą ogłoszeń.

Zgłaszanie ma się odbywać o ile możności u wójta (w biurze zgłoszeń) tej gminy, w której dany ochotnik mieszka.

2. Przepisy, dotyczące wieku.

Do listy zgłoszeń mogą się zapisywać wszyscy Polacy bez względu na język i wyznanie, mieszkający na terytoryum oswobodzonem przez zjednoczone wojska państw centralnych, o ile w ciągu roku, w którym się zgłaszają, kończą najmniej osiemnaście a najwyżej czterdzieści pięć lat życia. Jeżeliby ochotnik ze względu na swe wykształcenie i stanowisko społeczne nadawał się do zajęcia w przyszłości stanowiska oficera, wówczas można przesunąć granicę wieku aż do ukończonego pięćdziesiątego roku życia.

3. Wykluczeni od wstąpienia.

Do wojska polskiego nie będą przyjmowani ci, którzy byli karani pozbawieniem wolności lub czci za takie przestępstwa i zbrodnie, które ich czynią niegodnymi przyjęcia. Do tej kategoryi nie będzie się jednak z reguły zaliczać przestępstw politycznych.

4. Wymagane dokumenta.

Celem wciągnięcia na listę zgłoszeń, należy przynieść o ile możności swój paszport, metrykę urodzenia lub chrztu, oraz świadectwa szkolne.

Reflektujący na stanowiska oficerów lub podoficerów mają przedłożyć świadectwa szkolne w otwartej kopercie z następującym napisem:

1. Dokumenta (imię i nazwisko właściciela).
2. Miejsce zamieszkania i ulica.
3. Powiat.
4. Miejsce i bliższe określenie biura zgłoszeń.
5. Numer listy ochotników.

Rubryki pod 4. i 5. będą wypełnione dopiero przy zgłoszeniu. Ponadto należy dołączyć opatrzoną takim samym napisem kartkę, która na odwrotnej stronie ma zawierać spis przedłożonych dokumentów.

Gotowe koperty i kartki można otrzymać bezpłatnie u każdego sołtysa, jak również u każdej miejscowej Władzy wojskowej lub cywilnej. Wszystkie Władze mają polecenie udzielać potrzebnych wyjaśnień i pomocy w każdym kierunku. W razie niemożności dostarczenia dokumentów do dnia zgłoszenia, można je dodatkowo w ten sam sposób złożyć u wójta albo w biurze zgłoszeń, gdzie dokonano zgłoszenia.

5. Wybór rodzaju broni.

Na razie tworzy się następujące rodzaje broni:

Piechota z oddziałami karabinów maszynowych;

Jazda;

Oddziały sanitarne;

Tabory.

Każdemu ochotnikowi wolno prosić o wpisanie do listy zgłoszeń dla jednego z powyższych rodzajów broni.

Ochotnicy jazdy, oddziałów sanitarnych, oraz taborów mają przy wstąpieniu przyprowadzić o ile możności własnego konia, za którego po poprzedniem oszacowaniu wypłaci się zaraz wynagrodzenie.

O ostatecznem przydzieleniu do jednego z powyższych rodzajów broni rozstrzyga Jenerał-Gubernatorstwo Warszawskie na podstawie wyniku badania lekarskiego, oraz stosownie do zapotrzebowania.

6. Obowiązki po zgłoszeniu się.

Przy zgłoszeniu dostaną ochotnicy t. zw. „poświadczenie zgłoszenia", zaopatrzone numerem, pod którym są zapisani w liście zgłoszeń. To poświadczenie należy wkleić po ostatniej stronie paszportu lub też w inny sposób starannie przechować. Od dnia zgłoszenia się ochotnicy muszą być gotowi każdej chwili do stawienia się celem zbadania przez lekarza wojskowego, a wrazie uznania ich za zdatnych do służby, do natychmiastowego powołania pod broń. Aż do tej chwili mają oni o każdej zmianie mieszkania i miejsca pobytu donieść najdalej do pięciu dni ustnie lub listownie temu wójtowi lub biuru, w którem podjęli poświadczenie zgłoszenia, podając przytem dokładny nowy adres. Takie same zawiadomienie podać należy do wójta (miejscowej władzy policyjnej) nowego miejca zamieszkania.

7. Badanie lekarskie.

Dzień i miejsce badania lekarskiego będą osobno podane do wiadomości. Przedstawienie ochotników do zbadania powinno się o ile możności odbywać zbiorowo według miejscowości albo gmin i to przez wójtów lub miejscowe organa policyi, które otrzymają w tej mierze bliższe objaśnienia. Ochotnikom przyzna się w razie potrzeby bezpłatny przejazd, tudzież mieszkanie i utrzymanie w miejscu badania lekarskiego. Ponadto otrzyma każdy ochotnik 2 korony dziennie, jako wynagrodzenie za utratę zarobku.

8. Powołanie ochotników zdolnych do służby.

Kto przy zbadaniu zostanie uznany za zdolnego do służby, otrzyma t. zw. „świadectwo przyjęcia" i odpowiedni dopisek w paszporcie, lub w innym dokumencie, stwierdzającym tożsamość osoby. Po zbadaniu lekarskiem ochotnik albo zaraz będzie wcielony do służby przy odnośnej formacyi wojskowej, albo też otrzyma tymczasowy urlop. W tym drugim wypadku otrzyma nowozaciężny powołanie pod broń zapomocą „karty powoławczej", którą należy wraz z paszportem i świadectwem przyjęcia przynieść do swego oddziału, jako dokumenta legitymacyjne.

9. Przepisy obowiązujące nowozaciężnych, którzy otrzymali „świadectwo przyjęcia".

Kto przyjął świadectwo przyjęcia, ten temsamem należy do wojska polskiego i pozostaje od tej chwili począwszy aż do zawarcia pokoju do dyspozycyi władz wojskowych, i może być przez nie uwolniony jedynie w drodze „postępowania zwalniającego". Jeżeli nowozaciężny, który przyjął świadectwo przyjęcia, uchyli się od stawienia do swego oddziału, staje się winnym dezercyi. To też aż do dnia wezwania go za pomocą karty powoławczej ma w razie zmia-

ny mieszkania lub miejsca pobytu postąpić w ten sam sposób, jak po wpisaniu na listę zgłoszeń (patrz punkt 6).

Zwrot kosztów.

Każdemu nowozaciężnemu, który otrzymał „świadectwo przyjęcia“, należy się przy wstąpieniu kwota 40 koron na pokrycie drobnych nadzwyczajnych wydatków w pierwszych dniach służby. Kto po zbadaniu lekarskiem zostanie odesłany tymczasowo na urlop, otrzyma zaraz 20 K, resztę zaś w dniu wstąpienia do czynnej służby przy swoim oddziale.

11. Zwalnianie zupełnie lub czasowo niezdolnych do służby.

Zupełnie lub czasowo niezdolny do służby ochotnik otrzyma odpowiednią uwagę w paszporcie lub w innym dokumencie tożsamości osoby. Czasowo niezdolni do służby mogą po upływie oznaczonego czasu zgłosić się ponownie.

12. Narodowe i prawno-państwowe stanowisko ochotników.

Ażeby armii polskiej zapewnić według prawa miądzynarodowego uznanie, jako „wojsko państwa prowadzącego wojnę“ musi ona — o ile chodzi o naczelne kierownictwo i stosunki prawne—być tymczasowo przyłączoną do wojska niemieckiego.

Co do poborów, żołdu, utrzymania, wyekwipowania, rent inwalidów, opieki nad rodzinami i osieroconymi, przysługują żołnierzowi ochotniczego wojska polskiego te same prawa i przywileje, co i żołnierzom armii niemieckiej.

13. Mundury, sztandary (chorągwie).

Polskie wojsko otrzymuje mundury z polskiemi narodowemi odznakami. W chorągwiach i sztandarach wojska polskiego odżyją znów staropolskie znaki z białym orłem w czerwonem polu.

14. Prawne uregulowanie stosunków wojskowych

nastąpi osobno.

C. i k. Jenerał-Gubernator:
Karol Kuk.

323.

Ogłoszenie.

M. J. Präs. № 15832/16.

Uznając wzorowe i lojalne zachowanie się mieszkańców obszaru, należącego do Wojskowej Jeneralnej Gubernii Lubelskiej, wobec c. i k. wojska i urzędów i aby utrwalić w pamięci historyczną dla całego Narodu Polskiego ważność dnia 5. listopada, wydałem rozkaz, aby wszystkim sądownie i w drodze administracyjnej skazanym, **którzy na łaskę zasłużyli**, karę całkowicie albo częściowo darować.

KAROL KUK m. p.
zbrojmistrz polny.

324.

Akcya zapomogowa.

C. i k. Komenda obwodowa wydała w czasie od 15. października do 15. listopada 1916 kwotę 7244 korony różnym instytucyom dobroczynnym i pojedynczym biednym:

Otrzymali:

Komitet ratunkowy miejski dla swoich ochronek	1100 K.
Ochronka K. Z. K., kierowniczka p. Chwalibożanka	400 K.
Ochronka św. Aleksandra . . .	500 K.
Magistrat miasta Kielc . . .	2000 K.
Ewangelicka gmina wyznaniowa. .	1000 K.
Ochronka w Ćmińsku . . .	300 K.
Stowarzyszenia „Służących św. Zyty” i „Samotnych Kobiet” . .	1200 K.
Różni biedni	774 K.
Razem .	7244 K.

325.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 15. października 1916 r.

Powiększenie obszaru miast: Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia.

Na podstawie § 2. rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 18-go sierpnia 1916 r., Dz. rozp. 64, zarządza się co następuje:

§ 1.

Obszary miast: Kielce, Lublin, Piotrków i Radom rozszerza się z dniem 1-go listopada 1916 r. na następujące części graniczących z niemi gmin wiejskich:

1. Obszar miasta **Kielc** na należący dotąd do gminy Niewachlów dawny folwark „Psiarnia" oraz kamieniołomy i wapiennik Kadzielnia.

Bieg nowej granicy miasta jest następujący: od północy, wschodu, południa i zachodu aż do północno-wschodniego kąta placu ćwiczeń wojskowych pozostaje ona niezmieniona; stąd biegnie dalej w kierunku południowo-, a potem północno-wschodnim zewnętrzną granicą gruntów folwarku „Psiarnia", a w dalszym ciągu północno-zachodnią granicą kamieniołomu Kadzielnia aż do drogi z Kielc do Chęcin prowadzącej; stąd znowu dotychczasową granicą miejską na północny zachód.

2. Obszar miasta **Lublina** na części obszaru gmin Konopnicy, Wólki i Zemborzyc, a mianowicie ustanawia się następującą nową granicę miasta:

od zachodu: od punktu przecięcia południowej granicy gruntów folwarku Rury Pojezuickie ze szosą kraśnicką w kierunku półn.-wschodnim wzdłuż tej szosy, dalej wzdłuż zewnętrznej granicy parcel NN. 4, 3, 2, 1 gruntów włościańskich wsi Rury Brygidkowskie, wzdłuż polnej drogi i zewnętrznej granicy gruntów folwarku Czechów aż do drogi bocznej ze wsi Snopków do Lublina prowadzącej, potem wzdłuż tej drogi, wzdłuż zachodniej granicy gruntów Kolonii Czechówka Górna Nr. 4, tudzież parcel gruntów wsi Czechówka z działu dodatkowego NN. 1, 2, 3, tab. likwid. i rej. pomiar.;

od północy: wzdłuż polnej drogi na północ od wspomnianej parceli Nr. 3 prowadzącej, dalej po zewnętrznej zachodniej granicy gruntów folwarku Bielszczyzna na długości około 1500 m. w kierunku półn.-wschodnim, stąd w linii prostej na wschód do punktu, gdzie droga z Rudnika wychodzi na szosę Lublin—Lubartów, dalej drogą do Rudnika prowadzącą i następnie wzdłuż wschodnich granic folwarku Wiktoryn Nr. 2, parcel NN. 1, 2, 3, 4, 5 gruntów wsi Bazylianówka i półn.-wschodniej granicy folwarku miejskiego Ponikwoda, oraz folwarku Tatary aż do rzeki Bystrzycy;

od wschodu: brzegiem Bystrzycy w górę, potem w południowym kierunku wzdłuż wschodniej miedzy zewnętrznej parceli Nr. 3 do wsi Tatary należącej i wschodniej granicy folwarku Tatary aż do trasy kolei żelaznej, stąd wzdłuż zewnętrznej południowo-wschodniej granicy parcel NN. 7, 8, 9, 10 wsi Tatary Prywatne, wzdłuż drogi polnej obok parceli Nr. 7 wsi Tatary Poklasztorne i dalej przez tę parcelę aż do południowej granicy parceli N. 5, następnie wzdłuż tejże na półn.-zachód do południowo-wschodniej granicy gruntów Tow. akc. Firlej, wzdłuż tejże aż do parc. Nr. 18 z działu dodatkowego wsi Tatary i po południowo-wschodniej granicy tej ostatniej parceli;

od południa: wzdłuż południowej granicy parcel Nr. 18 i 17 gruntów wsi Tatary z działu dodatkowego, oraz gruntów folwarku Bronowice, okalając osadę czyściciela miejskiego, aż do rzeki Czerniejówki, potem wzdłuż południowej granicy: łąk i gruntów Kośminek, posesyi Dziesiąta Nr. 92 i placów wojskowych do rzeki Bystrzycy, dalej w dół tej rzeki, wreszcie wzdłuż południowo-zachodniej granicy: gruntów włościańskich kolonii Rury św. Ducha Nr. 1, parc. Nr. 9, 9a, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, folwarku Rury Pojezuickie, parc. Nr. 17 gruntów wsi Rury Pojezuickie i znowu folwarku Rury Pojezuickie do szosy kraśnickiej.

3. Obszar miasta **Piotrkowa** na następujące miejscowości: z gminy Uszczyn Kolonię Bugaj, Kolonię Starostwo i osadę młynarską Bugaj; z gminy Szydłów: majątek i wieś Bełzatkę, Kolonię Twardosławice, Kolonię Pawłówka, oraz na południową część wsi Karolinów.

Nowa granica miasta idzie następująco:

w zachodniej stronie: wzdłuż granicy pomiędzy gminą Rokszyce a majątkiem Bełzatka, dalej pomiędzy wsią Twardosławice z jednej strony a majątkiem Bełzatka, Kolonią Twardosławice i Kolonią Pawłówka vel Polesie z drugiej strony;

w stronie północnej: wzdłuż północno-wschodniej granicy Kolonia Pawłówka (Polesie) aż do drogi do Srocka wiodącej, dalej po tej drodze na południowo-wschód do południowo-wschodniego punktu granicznego gruntów wsi Byki i Kol. Pawłówka,

stąd w kierunku półn.-wschodnim wzdłuż drogi polnej przez wieś Karolinów aż do drogi kolei żelaznej i dotychczasowej granicy, następnie wzdłuż granicy pomiędzy terytoryum miejskiem a wsią Raków mały i lasami rządowymi i wzdłuż drogi do Wierzej aż do rzeki Rakówki;

od strony wschodniej: wzdłuż rzeki Rakówki, wzdłuż wschodniego brzegu stawu Bugaj, wzdłuż wewnętrznej granicy łąk majątku Uszczyn do rzeki Strawy, następnie po zachodniej granicy wsi Świerczów;

od południa: pozostaje granica niezmieniona;

4. Obszar miasta **Radomia** na jego przedmieścia dotąd do gminy wiejskiej radomskiej należące: Kaptur, Obozisko, Oświęcim, Dzierzków, Weronów, Glinice, Prędocinek, wieś Ustronie, donacya Maryackie, Żakowice, Młodzianów i Zamłynie z Czerwonką, tudzież grunta kolejowe. Folwark Prędocin A i B wyjmuje się od włączenia do obszaru miejskiego.

Nowa granica miasta ciągnie się: **na północy**: od drogi do Przytyka, prowadzącej wzdłuż zewnętrznych granic przedmieść: Kaptur, Obozisko wraz z folwarkiem Koniówką i Oświęcim do szosy kozienickiej, **od wschodu**: wzdłuż wschodniej granicy przedmieść Dzierzków, Weronów i Glinice;

od południa: po południowej granicy przedmieść: Glinice, Prędocinek, Młodzianów i Żakowice;

na zachodzie: wzdłuż zachodniej granicy przedmieścia Żakowice, dalej po dotychczasowej granicy miasta i po zachodniej granicy folwarku Zamłynie oraz wsi Zamłynie.

§ 2.

Wszystkie grunta ukazowe, położone wśród opisanych w § 1. nowych granic miejskich, włącza się do gmin miejskich.

§ 3.

Włączone do okręgów miejskich miejscowości (części miejscowości) wydziela się z dotychczasowego związku gminnego. Pozostałe po odgraniczeniu obszaru miejskiego części gmin zostają nadal w dotychczasowym związku gminnym.

§ 4.

Gmina miejska obejmuje z dniem jej rozszerzenia prawa i obowiązki oraz majątek i długi przyłączonych miejscowości względnie części miejscowości; rozdziału, jaki okaże się potrzebnym, mają dokonać Komendy obwodowe.

Przyłączenie to nie narusza jednakowoż prywatno-prawnych zobowiązań i uprawnień gminy miejskiej względnie włączonych miejscowości (części miejscowości) ani istniejących koncesyi lub nabytych praw osób trzecich.

§ 5.

Wcielone miejscowości (części miejscowości) podlegają od dnia ich wcielenia przepisom w danem mieście obowiązującym. Podatki oraz inne opłaty z włączonych miejscowości (części miejscowości) należy uiszczać aż do końca 1916 r. w tej samej wysokości i w tej samej kasie, co dotąd.

§ 6.

Włączone miejscowości zachowują swój dotychczasowy zarząd i reprezentacyę tak długo, aż odnośne miasta zaprowadzą w nich nową organizacyę zarządu. Ma to nastąpić najpóźniej do 1-go marca 1917 r.

§ 7.

Komendy obwodowe w Kielcach, Lublinie, Piotrkowie i Radomiu mają jeszcze przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia stwierdzić i oznaczyć na miejscu opisane w § 1. tego rozporządzenia granice powiększonego obszaru miejskiego przy współudziale zastępców dotyczących gmin (miejscowości) i miasta, tudzież szczególnie tem interesowanych właścicieli gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw przemysłowych. Do nich należy też staranie o utrzymanie tych granic w przyszłości i rozstrzyganie odnośnych sporów.

§ 8.

Konieczne zarządzenia z powodu rozszerzenia granic miejskich i wyłączenia pojedynczych miejscowości (części miejscowości) z terytoryów gminnych w sprawie: przeniesienia względnie sprostowania ksiąg ludności i prowadzonych przez prezydentów miast i wójtów gmin rejestrów stanu, w sprawach meldunkowych i t. p. mają wydać dotyczące Komendy obwodowe.

326.

Rozporządzenie c. i k. Jeneralnego-Gubernatorstwa wojskowego z dnia 31. października 1916 r.

Ordynacya wyborcza dla miast: Kielc, Lublina, Piotrkowa i Radomia.

Na podstawie §§ 14. i 21. rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 18. sierpnia 1916 dz: rozp. № 64 zarządza się dla utworzenia pierwszej reprezentacyi miejskiej i zarządu miejskiego w miastach: Kielce, Lublin, Piotrków i Radom, co następuje:

Prawo wybierania i wybieralności.

§ 1.

Z pomiędzy członków gminy, uprawnionych do wyboru po myśli postanowień ordynacyi miejskiej (§ 8), nie mogą wykonywać prawa wybierania ani być wybrani:

a) osoby, żyjące z jałmużny lub pobierające wsparcia dla biednych z publicznych funduszów; za wsparcia dla biednych nie uważa się wsparć z funduszów kas chorych, poboru rent z powodu starości lub kalectwa, dalej zasiłków na utrzymanie z funduszów państwowych ani też zapomóg ze strony instytucyi, powstałych w związku z wojną (komitety ratunkowe, kuchnie ludowe i t. p.),

b) osoby, do których majątku ogłoszono konkurs, póki trwa postępowanie konkursowe,

c) osoby, odbywające karę aresztu lub pozostające w śledztwie sądowem z powodu zbrodni, z powodu występku, popełnionego z chciwości albo przeciw obyczajności publicznej, lub z powodu tego rodzaju przekroczenia.

§ 2.

Na radnych miejskich ani na członków zarządu miejskiego (magistratu) nie mogą być wybrani:

a) urzędnicy i słudzy miasta albo zakładów miejskich, póki pozostają w służbie, a po rozwiązaniu stosunku służbowego, póki rachunki, wynikłe z tego stosunku, nie zostaną ostatecznie załatwione,

b) posiadacze koncesyi na przedsiębiorstwa miejskie jakoteż dzierżawcy i kierownicy takich przedsiębiorstw,

c) dzierżawcy nieruchomości i dochodów miejskich,

d) osoby mające z miastem umowę o wykonanie robót lub o dostawy. Radni miejscy tudzież członkowie magistratu, którzy wejdą z miastem w jeden z powyższych stosunków, muszą złożyć swój mandat.

Członkiem zarządu miejskiego (magistratu) nie może być obrany, kto z obranym już członkiem magistratu jest w 1. lub 2. stopniu (art. 737. i 738. kod. cyw. Król. Pol.) spokrewniony lub spowinowacony.

Osoby, prowadzące z miastem spór prawny, nie mogą wykonywać urzędu radnego miejskiego ani członka magistratu aż do zakończenia sporu.

PRZEPROWADZENIE WYBORÓW.

Ogólne postanowienia.

§ 3.

Dla przeprowadzenia wyborów do Rady miejskiej mianuje Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe dla każdego miasta komisarza wyborczego i jego zastępcę.

Nadzór nad przeprowadzeniem wyborów ma Komenda obwodowa.

Zarządy miast mają dostarczyć wszystkich środków pomocniczych, potrzebnych dla przeprowadzenia wyborów i ponoszą koszta wyborów.

Listy wyborcze.

§ 4.

Urzędujące obecnie zarządy miast mają z uwzględnieniem postanowień ordynacyi miejskiej (§ 10) sporządzić listy wyborcze oddzielnie dla każdej kuryi.

W listach wyborczych, ułożonych w każdej kuryi porządkiem alfabetycznym, mają być podane: nazwisko, zawód (zatrudnienie), wiek i mieszkanie wyborców. Nazwiska należy zaopatrzyć liczbą bieżącą.

Wyłożenie list wyborczych, postępowanie reklamacyjne.

§ 5.

Ułożone listy wyborcze wykłada się przez 8 dni do ogólnego wglądu.

Komisarz wyborczy może w razie potrzeby zarządzić podział list wyborczych i wyłożenie ich w kilku lokalach. W tym wypadku należy dzielić listy według liter początkowych nazwisk, wykładając razem listy o tych samych literach początkowych ze wszystkich kuryi.

§ 6.

Komisarz wyborczy ogłasza wyłożenie list wyborczych, wyznaczając 8-dniowy termin do wnoszenia reklamacyi.

Dla załatwiania reklamacyi ustanawia się komisyę reklamacyjną, złożoną z komisarza wyborczego jako przewodniczącego i z 16 członków, powołanych przez niego na podstawie wniosków zarządu miasta. Komisya ta może być w razie potrzeby powiększona w drodze kooptacyi.

Komisarz wyborczy dzieli komisyę wyborczą w razie potrzeby na sekcye, odpowiednio do ilości lokali, w których wyłożono listy wyborcze. W tym wypadku przewodniczy on wszystkim sekcyom i kieruje ich czynnościami, może jednak wyznaczyć w każdej sekcyi z pomiędzy jej członków swego zastępcę.

Do ważności uchwał komisyi reklamacyjnej (sekcyi) potrzebna jest obecność przewodniczącego (zastępcy) oraz najmniej czterech członków.

W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 7.

Reklamacye należy wnosić w oznaczonych przez komisarza wyborczego godzinach urzędowych do komisyi reklamacyjnej, względnie — jeżeli zarządzono podział list wyborczych — do właściwej sekcyi komisyi reklamacyjnej. Można je wnosić ustnie, jeżeli jednak natychmiastowe ich rozstrzygnięcie nie jest możliwe, muszą być na żądanie spisane.

§ 8.

Prawo do wnoszenia reklamacyi przysługuje:

a) komitetom wyborczym, o ile liczą najmniej 20 wyborców i zostały zgłoszone w Komendzie obwodowej; komitetom tym przysługuje prawo wnoszenia reklamacyi przez upoważnionego do tego członka tak celem wpisania nieumieszczonego na liście wyborcy, jak celem skreślenia osób, prawa wyborczego nie posiadających, jak wreszcie celem przeniesienia poszczególnych wyborców do innych kuryi,

b) każdemu, kto uważa się za uprawnionego do wyboru, a do listy wyborczej nie został wpisany.

§ 9.

Reklamujący ma swoje prawo wyborcze na żądanie komisyi reklamacyjnej (sekcyi) udowodnić.

Za przynależnego do Królestwa Polskiego uważa się tego, kto należy do stałej ludności jakiejkolwiek miejskiej lub wiejskiej gminy w Polsce. Dowód na to można przeprowadzić przez przedłożenie odpowiedniego dokumentu lub urzędowego potwierdzenia albo też w inny wiarogodny sposób.

Celem uzyskania wpisu do listy wyborczej I, II, III, lub IV kuryi należy w razie potrzeby udowodnić:

dla I kuryi ukończenie wyższej szkoły krajowej lub zagranicznej i wykonywanie zawodu, odpowiadającego temu wykształceniu, to jest zawodu: duchownego, rejenta, adwokata, technika, nauczyciela, lekarza, weterynarza, aptekarza, kierownika przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego i t. p. Duchownych rz.-kat., którzy otrzymali wyższe święcenia, zalicza się do osób z wyższemi studyami.

dla II kuryi okoliczność, że reklamujący trudni się handlem lub przemysłem (rzemiosłem). Dowodu dostarcza się przez przedłożenie patentu handlowego lub przemysłowego albo też poświadczenia magistratu. Przerwa w przedsiębiorstwie, spowodowana wojną, nie powoduje utraty prawa wyborczego.

dla III kuryi własność nieruchomości w obrębie miasta. Dowód uskutecznia się przez przedłożenie ostatniego pokwitowania z opłaty podatku od całej nieruchomości albo poświadczenia urzędu hipotecznego lub magistratu albo wreszcie dokumentu nabycia własności.

dla IV kuryi opłacanie podatku mieszkaniowego przez przedłożenie odnośnego kwitu lub poświadczenia urzędowego o przypisaniu podatku.

Każdy reklamujący jest obowiązany podać wszystkie okoliczności, które mogą stanowić o jego prawie wyborczem w którejkolwiek kuryi.

§ 10.

Jeżeli w postępowaniu reklamacyjnem żąda się wykreślenia osoby do listy wyborczej wpisanej, lub też przeniesienia jej do innej kuryi wyborczej, to komisya (sekcya) może żądać od reklamującego dostarczenia potrzebnych dowodów. Osobie, której dotyczy reklamacya, należy ewentualnie przed rozstrzygnięciem dać możność oświadczenia się.

W każdym razie należy o dokonanem skreśleniu lub przeniesieniu do innej kuryi zawiadomić dotyczącą osobę.

Wszelkie skreślenia w listach wyborczych należy uskuteczniać w ten sposób, aby pierwotny wpis pozostał widoczny.

§ 11.

Wniesione reklamacye załatwia komisya reklamacyjna (sekcya) w ciągu trzech dni. Rozstrzygnięcie to jest ostateczne.

Legitymacye wyborcze.

§ 12.

Wszystkim osobom, wpisanym do list wyborczych, doręcza się legitymacye wyborcze według następującego wzoru:

„Wybory do rady miejskiej
w ______ 1916.
______ kurya
liczba porz. ______
Nazwisko:
zawód (zatrudnienie):
wiek:
adres mieszkania:
(pieczęć urzędowa)“

Zgromadzenia wyborcze.

§ 13.

Od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia aż do ostatniego dnia, poprzedzającego wybory, a później w tych dniach, w których nie odbywają się wybory, aż do ostatniego dnia wyborów, mogą istniejące legalnie stowarzyszenia i korporacye oraz zgłoszone u władzy komitety wyborcze (§ 8 punkt a tego rozporz.) urządzać zgromadzenia wyborcze. O zezwolenie na odbycie zgromadzenia należy postarać się najpóźniej na 24 godziny przedtem w Komendzie obwodowej, która może przez urzędowe organa wykonywać nadzór nad przebiegiem zgromadzenia.

Wnoszenie list kandydatów dla kuryi II—V.

§ 14.

Po ostatecznem ułożeniu list wyborczych ogłasza komisarz wyborczy nieprzekraczalny termin, w ciągu którego należy wnieść na jego ręce listy kandydatów dla kuryi II. do V.

§ 15.

Każda lista kandydatów musi być oznaczona numerem kuryi wyborczej i zawierać w wyraźnie widocznym porządku najmniej dwa razy tyle nazwisk kandydatów, ile w danej kuryi ma się wybrać radnych, a podpisana ma być przynajmniej przez 40 wyborców z tej kuryi. Przy nazwisku każdego kandydata jakoteż przy każdym podpisie należy podać numer kuryi i liczbę porządkową legitymacyi wyborczej kandydata względnie podpisującego.

Proponowani kandydaci nie muszą być uprawnieni do wybierania w tej właśnie kuryi, w której są proponowani.

§ 16.

Do listy kandydatów należy dołączyć własnoręcznie podpisane oświadczenie każdego kandydata, że jest gotów przyjąć wybór na radnego miejskiego lub na zastępcę. Oświadczenie to musi być uwierzytelnione przez dwóch do wyboru uprawnionych świadków. Wspólne oświadczenia są dopuszczalne.

Po wniesieniu list kandydatów nie można już cofnąć złożonego oświadczenia.

§ 17.

Przy wnoszeniu listy kandydatów należy podać dwóch mężów zaufania, których zadaniem jest udzielać komisarzowi wyborczemu potrzebnych ewentualnie wyjaśnień.

§ 18.

Wniesione listy kandydatów można wycofać w terminie do ich wnoszenia wyznaczonym; natomiast istotne zmiany w listach, jak kreślenie kandydatów lub zmiana ich porządku kolejnego, są niedozwolone.

§ 19.

Komisarz wyborczy ma wniesioną listę natychmiast przejrzeć i zwrócić uwagę jednemu z mężów zaufania na dostrzeżone ewentualnie braki, jak niedostateczna ilość podpisów, niedokładne oznaczenie kandydatów, niewyraźne oznaczenie ich porządku kolejnego, brak oświadczenia zgody ze strony kandydatów, brak prawa obieralności i t. p.

§ 20.

Jeżeli zachodzą wątpliwości, czy kandydat włada językiem polskim w słowie i piśmie, winna

się o tem natychmiast przekonać powołana przez komisarza wyborczego komisya, składająca się z 5 wyborców, po jednym z każdej kuryi. Komisarz wyborczy lub jego zastępca przewodniczy obradom tej komisyi, nie bierze jednak udziału w głosowaniu.

§ 21.

Po upływie terminu dla wnoszenia list kandydatów można jeszcze przez dwa dni przeprowadzać poprawki, wskazane przez komisarza wyborczego jako potrzebne.

§ 22.

Ustalone ostatecznie listy kandydatów ma komisarz wyborczy zaopatrzyć znakiem rozpoznawczym (wielką literą) i—o ile są ważne—podać do publicznej wiadomości.

Przeprowadzenie wyborów.

§ 23.

Najpóźniej 5 dni przed pierwszym dniem wyborów komisarz wyborczy podaje do wiadomości terminy wyborów (dzień oraz godzinę rozpoczęcia i zakończenia) dla każdej kuryi, jakoteż lokale wyborcze.

Kurye wybierają w odwrotnym porządku swoich numerów.

Ilość lokali wyborczych zależy od potrzeby· W razie wyznaczenia kilku lokali wyborczych, należy rozdzielić na nie wyborców według liter początkowych ich nazwisk.

Przy każdym lokalu wyborczym ma się znajdować oddzielna ubikacya dla wypełnienia kartek głosowania.

§ 24.

Komisarz wyborczy ustanawia dla każdego lokalu wyborczego komisyę wyborczą, złożoną z przewodniczącego i trzech członków.

Komisye te uzupełnią się dla wyborów każdej poszczególnej kuryi przez dobranie trzech dobrowolnie zgłaszających się wyborców danej kuryi. Z pomiędzy większej ilości dobrowolnie zgłaszających się wyborców dokonywa wyboru przewodniczący.

§ 25.

Przy wyborach w kuryach II do V może dla każdej grupy (listy kandydatów) jeden mąż zaufania uczestniczyć w akcie wyborczym jako bezpośredni świadek i w tym celu przebywać stale w pobliżu komisyi wyborczej.

Mężowie zaufania mają prawo zwracać komisyi wyborczej uwagę na ewentualnie dostrzeżone naruszenia przepisów wyborczych przez wyborców, nie wolno im jednak w jakikolwiek sposób mieszać się bezpośrednio do czynności wyborczej.

§ 26.

Do ważności uchwał komisyi wyborczej jest wymagana obecność przewodniczącego i najmniej 4 członków.

Przewodniczący może się dać chwilowo zastąpić przez jednego z członków komisyi.

Uchwały komisyi wyborczej zapadają większością głosów: w razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 27.

Przewodniczący oznacza, którzy członkowie komisyi wyborczej mają podczas aktu wyborczego prowadzić listę wyborczą, listę głosujących i protokół wyborczy.

W liście wyborczej należy zaznaczyć oddanie głosu przy nazwisku odnośnego wyborcy.

Do listy głosujących należy wpisywać głosujących wyborców po kolei, dodając numera ich legitymacyi wyborczych.

Protokół wyborczy ma zawierać wszystkie istotne momenta czynności wyborczej, zwłaszcza wszystkie rozstrzygnięcia komisyi wyborczej.

§ 28.

Z wyjątkiem wypadków, w §§ 11. i 12. ordynacyi miejskiej przewidzianych, ma wyborca swoje prawo wyborcze wykonywać z reguły osobiście.

Do wykonywania prawa wyborczego w imieniu więcej współwłaścicieli jednej nieruchomości uprawniona jest osoba przez resztę współwłaścicieli upełnomocniona. Pełnomocnictwo musi być wystawione wobec rejenta, przed sądem, Komendą obwodową, komisaryatem policyi lub magistratem.

Wyborcom, nieobecnym z powodu pełnienia czynności, leżącej w interesie publicznym, wolno upoważnić do oddania ich głosu innego wyborcę

z tej samej kuryi. Co do wystawienia pełnomocnictwa obowiązują przepisy ustępu 2-go.

Przepisy dla głosowania w I kuryi.

§ 29.

Wybory w I kuryi odbywają się pisemnie, tajnie, według zasad zwykłej większości głosów.

W kuryi tej musi być wybrany przynajmniej jeden duchowny rz.-kat., jeden prawnik, jeden lekarz, jeden technik i jeden przedstawiciel zawodu nauczycielskiego.

§ 30.

Do głosowania należy używać kartek według następującego wzoru:

„Wybory do Rady miejskiej w ....

.... 1916.

I. kurya.

duchowny rz.-kat.: ....

prawnik: ....

lekarz: ....

technik: ....

przedstawiciel zawodu nauczycielskiego: ....

....

....

....

....

....

Kartki do głosowania mają być w odpowiedniej ilości przygotowane w lokalu wyborczym; można jednak używać także innych kartek, o ile odpowiadają ściśle powyższemu wzorowi.

§ 31.

Wyborca wpisuje najpierw w pierwsze pięć rubryk w przepisanym porządku po jednym przedstawicielu odnośnego zawodu, a dalej w miastach z ludnością do 80,000 mieszkańców 15 dalszych nazwisk, razem więc 20, — w miastach zaś z ludnością wyżej 80.000 mieszkańców dalszych 19 nazwisk t. j. razem 24 nazwisk.

Wypełnione kartki należy w ten sposób zwinąć, aby pismo nie było na zewnątrz widoczne.

§ 32.

Wyborca ma okazać swoją legitymacyę wyborczą i ewentualnie pełnomocnictwo przewodniczącemu komisyi wyborczej, który bada legitymacyę (pełnomocnictwo), poleca zanotować oddanie głosu w liście wyborców i w liście głosujących, odbiera kartkę wyborczą od wyborcy i wkłada ją do urny wyborczej, poczem wyciska na legitymacyi wyborczej pieczątkę „głosował“ i zwraca ją wyborcy.

Każdy wyborca może oddać tylko jedną kartkę głosowania.

§ 33.

Jeżeli co do tożsamości wyborcy wyłonią się wątpliwości, których nie można inaczej usunąć, może komisya wyborcza żądać udowodnienia tożsamości przez świadectwo znanej komisyi osoby.

§ 34.

W razie przerwania czynności wyborczej należy tak urnę wyborczą jak i akta wyborcze urzędowo zamknąć.

§ 35.

Po upływie oznaczonego czasu zamyka się głosowanie; wyborcy, obecni w tym czasie w lokalu wyborczym, mają jednak jeszcze oddać swe głosy.

§ 36.

Po ukończeniu głosowania przewodniczący komisyi wyjmuje kartki z urny, rozwija je i liczy. Liczba kartek musi się zgadzać z liczbą wyborców, wpisanych do listy głosujących.

Następnie przewodniczący odczytuje kartki w następujący sposób:

Przedewszystkiem odczytuje się ze wszystkich kartek wymienionych na pierwszem miejscu rz.-kat. duchownych, potem ze wszystkich kartek wymienionych na drugiem miejscu prawników, dalej tak samo wymienionych natrzeciem miejscu lekarzy, potem wymienionych na czwartem miejscu techni-

ków, dalej wymienionych na piątem miejscu przedstawicieli zawodu nauczycielskiego, wreszcie, jako ostatnią — ogólną grupę, resztę kandydatów, wymienionych na wszystkich kartkach.

Wynik głosowania notują wyznaczeni do tego przez przewodniczącego komisyi wyborczej członkowie komisyi w dwóch równobrzmiących wykazach głosów dla każdej z tych grup z osobna w ten sposób, że każde po raz pierwszy odczytane nazwisko wpisuje się, umieszczając obok niego cyfrę „1“, a za każdem następnem wymienieniem tego nazwiska dodaje się liczbę porządkową 2, 3 i t. d.

§ 37.

Wątpliwości, powstałe co do ważności poszczególnych kartek głosowania lub wpisów, rozstrzyga komisya wyborcza. W szczególności nieważne są nadliczbowe nazwiska oraz wpisy, z których nie można dokładnie poznać woli wyborcy.

Kartki, które były przedmiotem specyalnego rozstrzygnięcia, należy dołączyć do protokółu wyborczego.

§ 38.

Akta wyborcze należy opakować, opieczętować i oddać natychmiast komisarzowi wyborczemu.

Postanowienia, dotyczące głosowania w kuryach II do V.

§ 39.

Wybory w kuryach II. do V. przeprowadza się według systemu proporcyonalnego.

Jeśli dla jakiejś kuryi zgłoszono tylko jedną ważną listę kandydatów, w takim razie odpada w tej kuryi głosowanie, a wymienionych w liście kandydatów uważa się aż do przepisanej liczby za wybranych.

§ 40.

Do głosowania należy używać kartek według następującego wzoru:

„Wybory do Rady miejskiej w ....

.... 1916.

.... kurya

lista kandydatów ....“.

Kartki do głosowania mają być w odpowiedniej ilości przygotowane w lokalu wyborczym; można jednak używać także innych kartek, o ile odpowiadają ściśle powyższemu wzorowi.

Wyborca winien w przeznaczonem na to miejscu wpisać wyraźnie znak rozpoznawczy (literę) listy kandydatów, na którą chce głosować.

Nie umiejący pisać mogą prosić przewodniczącego komisyi wyborczej o wpisanie podanej przez nich litery.

§ 41.

Odnośnie do głosowania w kuryach II. do V. mają pozatem odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 31. ust. 2-gi oraz 32—38. a to § 36. z tą zmianą, że przy odczytywaniu kartek głosowania dwóch członków komisyi wyborczej wpisuje do obu wykazów głosowania każdą po raz pierwszy odczytaną literę listy kandydatów, umieszczając obok niej cyfrę „1“, a za każdem następnem wymienieniem tej litery dodaje liczbę porządkową 2, 3 i t. d.

Stwierdzenie wyniku wyborów w poszczególnych kuryach.

§ 42.

Celem stwierdzenia wyniku wyborów w poszczególnych kuryach ustanawia się główną komisyę wyborczą, w której skład wchodzi komisarz wyborczy, pięciu powołanych przez niego członków —po jednym z każdej kuryi—oraz czterech dobrowolnie zgłaszających się wyborców danej kuryi. Z pomiędzy większej ilości dobrowolnie zgłaszających się wyborców dokonywa wyboru przewodniczący.

§ 43.

Posiedzenia głównej komisyi wyborczej są jawne. Z jej obrad spisuje się protokół.

Komisarz wyborczy nie bierze udziału w głosowaniu.

§ 44.

Główną komisyę wyborczą należy zwołać wcześniej, tak, aby mogła rozpocząć swą czynność natychmiast po nadejściu aktów wyborczych z poszczególnych lokali wyborczych.

§ 45.

Główna komisya wyborcza sprawdza, czy akta wyborcze są w porządku, bada rozstrzygnięcia komisyi wyborczych i prostuje je w razie potrzeby.

Następnie komisarz wyborczy stwierdza wynik wyboru przy współudziale komisyi.

§ 46.

Wynik wyborów w każdej kuryi należy ogłosić oddzielnie przed rozpoczęciem głosowania w następnej kuryi.

Sposób obliczenia wyniku wyborów w I. kuryi.

§ 47.

Wynik wyboru I. kuryi oblicza się najpierw dla każdej z pierwszych pięciu grup zawodowych (rubr. 1—5. kartek głosowania) z osobna. Za obranego uważa się w każdej grupie tego przedstawiciela zawodu, posiadającego warunki obieralności, który otrzymał największą ilość ważnych głosów. Jeżeli dwóch kandydatów otrzymało równą ilość głosów, rozstrzyga los.

Następnie oblicza się dla każdego poszczególnego kandydata z wyłączeniem wybranych już pięciu przedstawicieli zawodów ogólną ilość padłych na niego głosów. Głosy tych kandydatów, którzy w grupach zawodowych (rubryki 1—5. kartek głosowania) pozostali w mniejszości dolicza się do głosów, które ewentualnie padły na te osoby w ogólnej grupie.

Kandydatów spisuje się kolejno według ilości otrzymanych przez nich głosów. Pozostałe mandaty radnych—to jest w miastach z ludnością do osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców pięć, a w miastach z ludnością wyżej osiemdziesięciu tysięcy mieszkańców siedm—przypadają tym pięciu względnie siedmiu kandydatom, którzy otrzymali największą ilość głosów. Za zastępców uznaje się tych 10 względnie 12 kandydatów, którzy po wybranych radnych otrzymali największą ilość głosów. Przy równej ilości głosów rozstrzyga o kolejności kandydatów los.

Sposób obliczania wyniku wyborów w kuryach II do V.

§ 48.

W kuryach II do V rozdziela się mandaty radnych miejskich między wniesione w danej kuryi listy kandydatów w stosunku do ilości głosów, jakie na poszczególne listy padną.

W tym celu stwierdza się najpierw ogólną liczbę wszystkich głosów, oddanych w danej kuryi. Tę ogólną liczbę dzieli się przez liczbę mających się wybrać radnych, powiększoną o 1. to jest w miastach z ludnością do 80.000 mieszkańców przez 11, a w miastach z ludnością wyżej 80.000 mieszkańców przez 13. Przez otrzymany stąd iloraz, zaokrąglony ewentualnie do następnej całkowitej liczby, dzieli się liczby głosów poszczególnych list kandydatów.

Z każdej listy kandydatów uważa się tylu kandydatów, od pierwszego licząc, za wybranych, ilu dla odnośnej listy z ostatniego dzielenia wypadło.

Kandydatów, którzy ewentualnie już zostali wybrani w innej kuryi, opuszcza się przy tem obliczaniu.

§ 49.

Jeżeli po dokonaniu tego podziału pozostaną jeszcze wolne mandaty, dzieli się ilość głosów każdej poszczególnej listy kandydatów przez ilość przyznanych jej już mandatów, powiększoną o 1. Tej liście kandydatów, dla której przytem wypadnie najwyższy iloraz, przyznaje się jeszcze jeden mandat.

Jeżeli pozostanie jeszcze jeden mandat do obsadzenia, dzieli się znowu liczbę głosów tej listy kandydatów, która w myśl ustępu pierwszego uzyskała dalszy mandat, przez powiększoną znowu o 1 łączną liczbę przypadłych jej mandatów. Powstały stąd iloraz porównuje się z ilorazami, które wypadły dla innych list kandydatów przy obliczeniu według ustępu pierwszego. Liście, która teraz wykaże największy iloraz, przypada drugi do obsadzenia pozostały mandat.

Postępowanie to w razie potrzeby powtarza się.

§ 50.

Prawidłowość postępowania sprawdza się w ten sposób, że dzieli się liczbę głosów każdej listy kandydatów przez iloraz, na który przypadł ostatni mandat. Dzielenie to musi dla każdej listy kandydatów wykazać ogólną liczbę przypadłych jej mandatów.

§ 51.

Jeżeli według § 49, kilka list kandydatów ma równe prawo do mandatu, a uwzględnienie wszystkich tych praw nie jest możliwe, to rozstrzyga los.

§ 52.

Z każdej listy kandydatów, o ile ona zawiera ważne nazwiska, tylu kandydatów, następujących bezpośrednio po ostatnim obranym radnym, zostaje zastępcami, ile mandatów radzieckich na tę listę wypadło.

Jeżeli kandydat w jednej kuryi został wybrany zastępcą, a w innej później głosującej kuryi radnym, to ważnym jest jego wybór na radnego. W tej zaś kuryi, w której obrano go zastępcą, zostaje zastępcą następny z kolei kandydat.

Zastępstwo ustępujących radnych miejskich.

§ 53.

W I. kuryi wchodzi w miejsce ustępującego przedstawiciela zawodu (rubr. 1—5. kartek głosowania) najbliższy zastępca radnego do tego samego zawodu należący.

Jeżeli niema zastępcy radnego, któryby należał do tego samego zawodu, zostaje radnym bez względu na zawód zastępca, mający największą ilość głosów.

W miejsce ustępującego radnego z ogólnej grupy I. kuryi wstępuje zastępca, mający największą ilość głosów.

W kuryach II. do V. wchodzi najbliższy z kolei zastępca radnego z tej samej listy kandydatów.

§ 54.

Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe może unieważnić całe wybory albo też wybory w pewnej kuryi i—ewentualnie na podstawie tych samych list wyborczych — zarządzić ponowne przeprowadzenie ich, jeżeliby się okazało, że na wynik wyborów wpłynięto przez oszustwo albo przekupstwo wyborcze lub też że na wynik ten wpłynęły jakiekolwiek okoliczności, przeszkadzające wolności wyboru, lub naruszenie przepisów ordynacyi miejskiej albo tego rozporządzenia.

Postanowienia karne.

§ 55.

1) Kto przekracza zarządzenia Władz, odnoszące się do przeprowadzenia wyborów,

2) kto zachowaniem swem na zebraniu wyborczem ciężko narusza spokój i porządek,

3) kto przez świadomie fałszywe zeznania usiłuje wpływać na ocalenie jego własnego prawa wyborczego lub też prawa wyborczego innego członka gminy,

4) kto przez swoje zachowanie utrudni lub uniemożliwi przeprowadzenie głosowania i nie zastosuje się do upomnienia organów urzędowych lub przewodniczącego komisyi wyborczej,

5) kto stara się przez przekupstwo lub za pomocą innych nieuczciwych środków wpłynąć na wynik wyborów,

6) kto będąc członkiem komisyi wyborczej, narusza swoje obowiązki urzędowe, będzie — o ile ten czyn nie podpada pod surowsze przepisy karne —karany przez sąd pokoju grzywną do 3.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy. Obok kary aresztu może być nałożona kara pieniężna.

Przekroczenia, oznaczone w punktach 3 i 5 pociągają za sobą utratę prawa wyborczego na przeciąg danego okresu wyborczego.

Ukonstytuowanie reprezentacyi miejskiej.

§ 56.

Wybranych radnych miejskich zaprasza komisarz wyborczy na posiedzenie konstytuujące, na którem przewodniczy dotychczasowy zwierzchnik miasta.

§ 57.

Na radnych, którzy mimo zaproszenia bez usprawiedliwienia nie przyjdą na posiedzenie konstytuujące lub też opuszczą je przed dokonaniem wyboru prezydenta i wiceprezydentów miasta, może rada miejska nałożyć grzywnę do 1000 koron.

§ 58.

Do ważności uchwał rady miejskiej na posiedzeniu konstytuującem oraz do ważności wyboru prezydenta miasta i wiceprezydentów konieczną jest obecność dwóch trzecich części ogólnej liczby radnych i bezwzględna większość głosów wszystkich wybranych radnych.

Przewodniczący głosuje tylko w takim razie, jeżeli jest członkiem nowo obranej rady.

§ 59.

Rada miejska postanawia przed przystąpieniem do wyboru prezydenta miasta i wice-prezydentów

którzy z członków zarządu miasta (magistratu) mają pobierać pensye, i oznacza ich wysokość.

§ 60.

Prezydenta miasta i wice-prezydentów wybiera się każdego oddzielnie.

Sposób przeprowadzenia wyborów uchwala rada miejska.

§ 61.

Jeżeli przy pierwszem głosowaniu nie osiągnięto bezwzględnej większości głosów, należy przeprowadzić powrotne głosowanie. Gdyby i przy powtórnem głosowaniu bezwzględnej większości nie osiągnięto, należy przystąpić do ściślejszego wyboru pomiędzy owymi dwoma kandydatami, którzy przy drugiem głosowaniu uzyskali największą ilość głosów. Jeżeli więcej kandydatów uzyska równą ilość głosów, należy przedewszystkiem przez ściślejszy wybór przedwstępny pomiędzy dotyczącymi kandydatami—a gdyby i tu głosy były równo podzielone, przez losowanie—rozstrzygnąć, którzy z nich mają wejść do ściślejszego wyboru na prezydenta względnie wice-prezydenta miasta.

Głosy, które przy ściślejszym wyborze padną na innych kandydatów, są nie ważne.

§ 62.

Po dokonaniu wyboru prezydenta miasta i wice-prezydentów, zamyka się zebranie konstytuujące.

O wyniku wyborów ma przewodniczący natychmiast za pośrednictwem Komendy obwodowej zdać sprawę Jeneralnemu Gubernatorstwu Wojskowemu.

§ 63.

Jeżeli Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe odmówi któremu z wybranych zatwierdzenia, wymaganego po myśli § 5. ust. 3 ordynacyi miejskiej, należy przeprowadzić ponowny wybór w ten sam sposób.

§ 64.

Po zatwierdzeniu wyboru prezydent miasta i wice-prezydenci składają w ręce Jenerał-Gubernatora lub jego zastępcy przepisane § 18. ordynacyi miejskiej przyrzeczenie.

§ 65.

Zaraz po objęciu urzędowania zwołuje nowo obrany prezydent miasta posiedzenie rady miejskiej, odbiera od radnych przepisane przyrzeczenie i zarządza wybór rajców.

Wybór rajców przeprowadza się przy analogicznem zastosowaniu postanowień §§ 58. 60. i 61. niniejszego rozp. z tą zmianą, że do ważności wyboru wymaganą jest tylko bezwzględna większość głosów obecnych radnych miejskich.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
KAROL KUK, w. r.
zbrojmistrz polny.

327.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 10-go sierpnia 1916 r.

Ograniczenie pisemnych wiadomości z Monarchii do obszarów okupowanych.

Stosownie do zarządzenia Krajowych zarządów pocztowych musi się prywatne listy i prywatne listy pieniężne z Monarchii do c. i k. obszaru okupowanego w Polsce odtąd nadawać otwarte. Ani prywatne listy pieniężne, ani prywatne pakiety, jak również adresy przesyłkowe i przekazy pocztowe nie mogą zawierać pisemnych wiadomości natury nie urzędowej.

Zarządzenia te nie mają zastosowania do przesyłek poczty polowej.

328.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 16-go sierpnia 1916 r.

w sprawie wprowadzenia obrotu przekazowego pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym w Polsce a Cesarstwem Niemieckiem i Jenerał-Gubernatorstwem warszawskiem.

Na podstawie § 5. ust. 2. rozporz. Naczelnego Wodza armii z dnia 24-go lutego 1916 r. o służbie pocztowej i telegraficznej, zaprowadza się z dniem 1. września 1916 r. obrót przekazów pocztowych pomiędzy c. i k. obszarem okupo-

wanym w Polsce a Cesarstwem Niemieckiem i Jeneral-Gubernatorstwem warszawskiem, pod następującymi warunkami:

1. Przekazy pocztowe można nadawać z obszaru Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego lubelskiego do **wszystkich** miejscowości Państwa niemieckiego, jakoteż terytoryum Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego, a z Niemiec oraz z Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego do **wszystkich** miejscowości w obrębie Jenerał-Gubernatorstwa lubelskiego;

2. wszystkie c. i k. etapowe urzędy pocztowe I. klasy c. i k. Jen. Gub. lubelskiego upoważnia się do przyjmowania przekazów pocztowych do Niemiec i Jen. Gub. warszawskiego, oraz do wypłaty stamtąd nadeszłych przekazów;

3. jeden nadawca może nadać w obrębie Jen. Gub. wojsk. jednego dnia za pomocą przekazu pocztowego za granicę najwyżej taką kwotę, jaka dozwolona jest jako najwyższa kwota przesyłki zagranicznej;

4. Naczelna komenda armii zastrzega sobie prawo odmówić bez podania powodów przesyłki przekazów pocztowych nawet po przyjęciu ich przez etapowe urzędy pocztowe i zarządzić wypłatę nadawcy wpłaconej przez niego kwoty;

5. do przesyłek pieniężnych do Niemiec, oraz do Jen. Gub. warszawskiego należy używać w Jen. Gub. wojsk. specyalnie na ten cel przeznaczonych blankietów (cena 3 hal.);

6. najwyższą kwotę oznacza się dla przesyłki jednym przekazem z Jen. Gub. wojsk. do Niemiec, oraz do Jen. Gub. warszawskiego na 800 marek, stamtąd zaś do c. i k. Jen. Gub. wojsk. na 1000 koron; przekazy pocztowe pierwszego rodzaju należy wystawiać w walucie markowej, drugiego zaś w koronowej;

7. wzajemny stosunek wartości obu walut będzie ustanawiany dla Jen. Gub. wojsk. lubelskiego każdorazowo zgodnie z obowiązującym dla ruchu między Austryą a Niemcami kursem pieniężnym; c. i k. etapowe urzędy pocztowe są obowiązane pomagać interesantom przy przerachowywaniu nadawanych kwot na podstawie urzędowych tablic wartości;

8. przekazane kwoty wypłaca się w obrębie Jen. Gub. wojsk. w walucie koronowej;

9. należytość za przesyłkę przekazów jest ta sama, co w obrocie pomiędzy austr.-węg. Monarchią a Niemcami; wynosi więc za przekazy do 40 koron 20 hal., za każde zaś dalsze 20 koron lub część tej kwoty 10 hal.;

10. warunki przesyłki są wogóle te same, co w obrocie pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym Polski a Monarchią austr.-węg. (rozporz. Nacz. Komendy etapowej z 4-go września 1915 r., Dz. rozp. c. i k. Zarz. wojsk. w Polscę № 42), przekazy muszą być jednak wystawione w języku niemieckim; termin reklamacyjny wynosi 1 rok, licząc od dnia nadania, termin ważności przekazu 1 miesiąc, licząc od najbliższego pierwszego miesiąca bezpośrednio po dokonaniu wpłaty następującego. Po upływie tego terminu ważności może nastąpić wypłata przekazu nadawcy tylko na podstawie specyalnego upoważnienia, które wydaje c. k. fachowy departament obrachunkowy poczty II. w Wiedniu;

11. podobnie jak przy obrocie z austr.-węg. Monarchią jest także w obrocie z Niemcami oraz z Jen. Gub. warszawskiem wzbronione przesyłanie jakichkolwiek pisemnych wiadomości na odcinkach przekazów; niedopuszczone są również przesyłki telegraficzne, pospieszne (express) jakoteż potwierdzenia wypłaty;

12. odnośnie do odpowiedzialności poczty obowiązują przepisy służbowe o obrocie przekazowym w c. i k. obszarze okupowanym (§ 7.).

329.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 5-go września 1916 r.

Podwyższenie należytości za telegramy w obrocie z Węgrami.

Zmieniając § 21. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24-go lutego 1916 r. o służbie pocztowej i telegraficznej, podwyższa się należytość za telegramy z c. i k. obszaru okupowanego w Polsce do Węgier, począwszy od 15-go września 1916 r. na 8 halerzy za słowo, najmniej zaś 1 koronę za każdy telegram.

Podwyższona ta należytość będzie pobieraną również na Węgrzech za telegramy w przeciwnym kierunku.

330.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 9-go września 1916 r.

Ustanowienie inspektorów szkolnych gubernialnych.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy ustanowił cywilnych komisarzy przy c. i k. Jeneralnem Gubernatorstwie wojskowem, radcę szkolnego D-ra **Maryana Reitera** i profesora **Władysława Żłobickiego** gubernialnymi inspektorami szkolnymi.

331.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 13-go września 1916 r.

Dopuszczenie obrotu pocztowego z Bułgaryą i Turcyą.

Na podstawie § 5. ustęp 2 rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza armii z dnia 24-go lutego 1916 r. o służbie pocztowej i telegraficznej, podejmuje się ruch pocztowy pomiędzy c. i k. obszarem okupowanym w Polsce z jednej strony, a Bułgaryą i Turcyą z drugiej strony.

Przy tym obrocie obowiązują te same warunki, które ustanowiono obwieszczeniem Naczelnej Komendy armii z dnia 19-go lipca 1916 r. dla obrotu pocztowego z Holandyą i Szwecyą.

332.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 14-go września 1916 r.,

dotyczące wprowadzenia w obszarze okupowanym pocztowej służby przekazowej do Armii w polu.

1. Począwszy od 11-go września 1916 r., mogą być w etapowych urzędach pocztowych I. klasy nadawane kwoty pieniężne do Armii w polu i do Floty za pośrednictwem zwykłych przekazów pocztowych.

Z tym samym dniem zostaje wstrzymane przyjmowanie prywatnych listów pieniężnych do osób przynależnych do Armii w polu lub do Floty i odtąd dopuszczalne są do przesyłki tylko służbowe listy pieniężne.

2. Dopuszczalne są do przesyłki do Armii w polu i do Floty prywatne przekazy pocztowe, opiewające na kwotę najwyżej 100 kor., służbowe (wolne od opłaty) przekazy pocztowe na kwotę najwyżej 1000 koron. Przekazy pocztowe, adresowane „poste-restante" i takie, które miałyby być doręczone telegraficznie, przez umyślnego posłańca, do rąk własnych, lub za wystawieniem poświadczenia odbioru, nie są dopuszczalne.

3. Prywatne przekazy pocztowe do Armii w polu i do Floty podlegają tej samej opłacie, jak przekazy pocztowe do Monarchii austryacko-węgierskiej.

4. Jako przekazów pocztowych używać należy formularzy, zaprowadzonych dla obrotu wewnętrznego.

Wysyłający winien na przedniej stronie odcinka przekazu pocztowego wypisać kwotę i swój adres, na odwrotnej stronie tego odcinka pełny adres odbiorcy, w ten sam sposób jak na przedniej stronie przekazu.

5. Poza tem obowiązują co do tych przekazów postanowienia, dotyczące wewnętrznego obrotu w obszarze okupowanym.

333.

Obwieszczenie c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 21-go września 1916 r.

Podwyższenie opłat telegraficznych.

Zarządzone obwieszczeniem c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 5-go września 1916 r. dla obrotu z Węgrami podwyższenie należytości za telegramy na 8 hal. za słowo, najmniej zaś na 1 Kor. za każdy telegram, zaczyna z dniem 1-go października obowiązywać również w wewnętrznym obrocie c. i k. obszaru okupowanego w Polsce, oraz w obrocie z c. i k. obszarami okupowanymi w Serbii i Albanii, Czarnogórzem, Austryą i Niemcami.

334.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 22-go września 1916 r.

Wywóz z c. i k. obszaru okupowanego w Polsce.

Prawo wywozu zajętych towarów z c. i k. obszaru okupowanego przysługuje jedynie c. i k. Zarządowi wojskowemu, oraz oznaczonym przezeń władzom i organom na podstawie urzędowo wystawionych listów przewozowych. Do wywozu takiego nie potrzeba pozwoleń wywozowych.

Do wywozu towarów nie zajętych potrzebne jest pozwolenie c. i k. Centrali dla obrotu towarów w Krakowie, o które należy się postarać za pośrednictwem kompetentnych Komend obwodowych i biur wywiadowczych. W razie pozwolenia na wywóz wystawia c. i k. Centrala dla obrotu towarów dla każdego listu przewozowego osobny certyfikat wywozowy, który pozostaje przy tym liście przewozowym od chwili nadania aż do chwili odebrania towaru.

335.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 22-go września 1916 r.

Przewożenie towarów targowych.

Towary targowe wolno przewozić na linii c. i k. północnej kolei wojskowej, jako pakunki podróżne, na podstawie potwierdzenia, które wystawia kompetentna dla stacyi wywozu c. i k. Komenda obwodowa dla jednorazowego, albo też dla większej ilości transportów w różnych dniach.

Poświadczenie dla jednorazowego transportu ma stacya miejsca nadania zaopatrzyć pieczątką, poświadczenia natomiast dla większej ilości transportów przy każdorazowem nadawaniu dziurkować.

336.

Rozporządzenie c. i k. Jen. Gub. Wojsk. Gstb. № 68590/16,

odnośnie do zakazu paszenia w granicach gruntów kolejowych.

Pomimo ogłoszonych już pouczeń i zakazów paszenia bydła bez dozoru w pobliżu toru kolejowego mnożą się znowu w ostatnim czasie tego rodzaju wypadki.

Pomijając szkodę, którą właściciel bydła ponosi przez przejechanie zwierząt, ponieważ Komenda kolei wojsk. nie daje żadnego odszkodowania, narusza się przez to w sposób karygodny bezpieczeństwo ruchu, przejechanie bowiem bydła może sprowadzić wykolejenie, które tem łatwiej może nastąpić, że szybkość pociągów z dniem 1. października została podwyższona.

Dlatego przypomina się jeszcze raz ludności z całą stanowczością, że tak paszenie bydła w granicach gruntów kolejowych, jak i bez dozoru w pobliżu toru kolejowego jest zabronione i za przekroczenia tego zakazu będą karani ponoszący winę, jak i właściciele (posiadacze) bydła według § 1 rozp. Nacz. Kom. Armii z dnia 19. sierpnia 1916, Dz. rozp. № 30 karami pieniężnemi do 2000 K. albo aresztem do 6 miesięcy. Zauważa się przytem, że w razie uszkodzenia kolei, albo nieszczęśliwego wypadku, odpowiadają ponoszący winę (i właściciel bydła) całym swoim majątkiem, według zasad prawa cywilnego, także za całą niekiedy bardzo znaczną szkodę, wynikłą przez niestosowanie się do zakazu.

Organa c. i k. Kolei wojsk. **zajmą** bydło w razie spotkania go na gruncie kolejowym, jako zabezpieczenie dla ściągnięcia kary i ewentualnego odszkodowania.

Bydło zajęte zostanie oddane najbliższemu sołtysowi względnie wójtowi do tymczasowego przechowania, przy równoczesnem donosie karnym do właściwej Komendy obwodowej i będzie wydane dopiero na polecenie tej ostatniej.

Zakaz ten odnosi się także do paszenia bydła bez dozoru na drogach.

337.

Policya ogniowa.

C. i k. Komenda obwodowa przypomina przepisy ustawodawstwa rosyjskiego dotyczące policyi ogniowej z poleceniem jak najskrupulatniejszego ich przestrzegania.

I.

Rozporządzenia Namiestnika Królestwa Polskiego z dn. 15. czerwca 1819 r. „O obowiązku Zarządu Miast utrzymywania kominiarzy i posiadania rekwizytów strażackich“.

(Dziennik ustaw Królestwa Polskiego Tom 6 —335).

Kominiarze.

§ 1. Każde miasto winno zakontraktować jednego kominiarza, który zobowiązany jest przynajmniej raz kwartalnie kominy wyczyścić i zrewidować.

§ 2. Kominiarz, który odpowiedzialny jest za nieszczęście spowodowane przez jego nieostrożność, ma po każdej rewizyi i wyczyszczeniu kominów, zdać ustny raport Burmistrzowi. Raport ten zaciągnie Burmistrz do protokołu i zarządzi, co uważa za konieczne.

Rekwizyty do gaszenia w miastach.

§ 3. Miasta mają być zaopatrzone w następujące rekwizyta do gaszenia:

a) w każdym domu ma być drabina na dach, domy kryte dachówką mają posiadać urządzenie, umożliwiające wydostanie się do górnego komina;

b) każdy dom ma posiadać wiadro drewniane do noszenia wody, zakupno i konserwacya wiadra jest rzeczą właściciela domu;

c) każde 10 domów mają być zaopatrzone —kosztem wspólnym właścicieli—2 hakami (bosakami), kubłem, 4 ręcznemi sikawkami i jedną beczką do przewożenia wody przeznaczoną, dalej jedną drabinę, którą możnaby przenosić;

d) każde miasto musi na conajmniej 200 domów posiadać odpowiednią sikawkę i cztery beczkowozy.

Środki do zakupna rekwizytów pożarnych.—Kopanie i utrzymywanie studzien.

§ 4. Sikawki i beczkowozy mają być w miastach, które rozporządzają wystarczającymi miejskimi funduszami, z tych funduszów zakupione; w miastach, które takich funduszów nie posiadają, mają być kupione kosztem właścicieli domów.

§ 6. Koszta kopania i konserwacyi studzien, których ilość oznacza naczelnik powiatu na podstawie liczby domów, ponoszą właściciele domów, wyłączone są tylko studnie publiczne, o ile dotychczas kosztem publicznym są utrzymywane. Budowa szopy strażackiej pokrytą zostanie z funduszów przewidzianych w § 4.

Utrzymywanie sikawek.

§ 7. Celem utrzymywania sikawek w dobrym stanie, mają kominiarze po każdej rewizyi kominów zbadać i sprobować sikawki. Burmistrz jest odpowiedzialnym za należyte utrzymanie sikawek.

II.

Rozporządzenie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z 1 września 1836 „O obowiązku zarządów gmin utrzymywania po wsiach odpowiednich przyrządów strażackich“.

(Dziennik ustaw Królestwa Polskiego Tom 20—152).

Przyrządy pożarne po wsiach.

§ 1. We wszystkich wsiach, które posiadają budynki od ognia ubezpieczone, mają być drągi (bosaki)—na każde 3 domy jeden drąg bosak—stale utrzymywane w odpowiednim stanie.

§ 2. Koszta zakupna drągów-bosaków ponoszą właściciele domów. Koszta powyższe, jak i koszta utrzymania rozdziela na poszczególnych właścicieli Wójt po poprzedniem zatwierdzeniu rozdziału przez Naczelnika powiatu.

§ 3. Forma i długość drągów-bosaków, która może wynosić od 7 do 12 łokci, odpowiadać ma stosunkom miejscowym.

§ 4. Drągi te mają być stale w stanie odpowiednim w stale oznaczonem miejscu przechowane.

III.

Ogólna organizacya gubernialna. Zbiór ustaw tom 2, wydanie z 1892 i 1912 roku.

Straże ogniowe i ogniomistrze.

§ 329. Gubernatorzy mają przestrzegać, by w miastach, które posiadają gminne straże ognio-

we, mianowani byli zupełnie zaufania godni i doświadczeni ogniomistrze.

§ 653. Do zakresu działania policyi w miastach należą straże ogniowe, podporządkowane ogniomistrzom. Budżet gminny określa stan straży ogniowej.

§ 670. Ogniomistrze mają być na podstawie ogólnych zasad mianowani, przenoszeni i usuwani (Ustawa o urzędnikach państw.).

Zakres działania policyi.

§ 881. Do zakresu działania policyi należy:

17) Współdziałanie przy zabezpieczeniu przed pożarem lasów i pól, względnie przy tegoż gaszeniu.

21) Środki zaradcze przeciwko pożarom w miastach i wsiach.

22) Wstrzymanie budowli domów i rozpoczęcia prac przy budowlach, magazynach, wykopaleniskach, położonych przy linii kolejowej.

23) Nadzór nad wykonywaniem i przestrzeganiem przepisów policyi budowlanej w miastach i wsiach.

§ 700. W razie dojścia do wiadomości ustnych lub pisemnych gróźb lub innych okoliczności, narażających na niebezpieczeństwo jaką miejscowość, dom lub osobę, ma właściwa władza policyjna, która o tem się dowie, natychmiast zarządzić odpowiednie środki zaradcze celem ustrzeżenia przed szkodą i odkrycia winnego.

§ 736. Powiatowa władza policyjna (obecnie c. i k. Żandarmerya) ma uważać, aby w miejscowościach, które nie posiadają stałego zarządu policyjnego, dalej w osadach, w wypadku ognia konieczne zarządzenia natychmiast wydane zostały:

1) aby o ile możności wszędzie zaprowadzono sikawki ogniowe;

2) aby wszyscy właściciele domów, na podstawie w tym celu mających się założyć wykazów, zobowiązani zostali do jawienia się przy pożarze z wiadrem, hakiem lub siekierą, względnie, by z temi przyrządami swych ludzi wysłali.

Baczyć ma dalej na to aby przedmioty uratowane z ognia ochronione zostały przed rabunkiem i zniszczeniem.

§ 789.

3) aby w każdej miejscowości założony został wykaz mieszkańców i by im odpowiednio ogłoszono, kto i z czem ma się jawić podczas pożaru.

§ 805. Niżsi urzędnicy policyjni (obecnie miejska policya, urzędnicy gminni) mają każdego mieszkańca jak najdokładniej pouczyć, by swój piec i komin utrzymywał zawsze w największym porządku a w razie uszkodzenia natychmiast naprawił, czyścił, by przy paleniu w piecu w chałupach wiejskich, jak również przy opuszczaniu tych chałup zastosowana była jak największa ostrożność, by len, konopie etc. nie były suszone w domach mieszkalnych.

Mają uważać, by pastuchy i podróżni pod żadnym warunkiem nie zakładali ognia przy lasach, polach, łąkach bliżej jak 2 sążnie i by zaraz po opuszczeniu miejsca spoczynku ogień gasili.

Gdy tylko ogień wybuchnie, mają zwołać mieszkańców najbliższych wsi i zarządzić środki, ku gaszeniu ognia konieczne. Po wsiach uważać mają, by nad każdą bramą uwidoczniony był rysunkowo ten przyrząd do gaszenia, z którym dany właściciel domu ma w przypadku ognia do gaszenia się stawić. Mają baczyć, aby w osadach, miasteczkach i wsiach było jak najwięcej sikawek i innych przyrządów strażackich.

IV.

Ustawa o zabezpieczeniu przed przestępstwami (Zbiór ustaw tom XIV, wydanie z 1890 r.).

Obowiązki właściciela domu w razie wybuchu ognia.

§ 303. Właściciel domu, względnie zarządca domu jest bezwarunkowo zobowiązany w razie wybuchu pożaru zawiadomić o tem najbliższą wartę policyjną, aż do przybycia straży ogniowej mają być wszystkie konieczne zarządzenia w celu ugaszenia ognia wydane.

Zakładanie ognia na drogach, w lasach, etc.

§ 304. Zabronione jest zakładanie ognia na większych drogach lub innych miejscowościach w oddaleniu 2 sążni od lasów i krzaków, od zasianego lub zebranego zboża i siana, od łąk i ogrodów warzywnych, mostów albo jakichkolwiek innych budynków. Przy opuszczaniu ogniska, należy je bezwarunkowo zagasić.

338.

Odwożenie pieniędzy podatkowych.

Pieniądze podatkowe, które wójtowie względnie sołtysi ściągają na polecenie Komendy obwodowej, mają być wniesione w Kasie Komendy obwodowej w tej samej walucie (w rublach i koronach), w jakiej zostały zapłacone. **Wszelka manipulacya pieniędzmi podatkowymi jest zakazana** i pociągnie za sobą karę administracyjną, względnie sądową.

339.

Posady nauczycielskie.

W obwodzie Sandomierskim jest wolnych około 10 posad nauczycieli ludowych szkół.

Podania, zaopatrzone wymaganymi załącznikami (świadectwa studyów, moralności, lekarskie, metryka chrztu), należy wnosić przez przełożoną Władzę służbową do c. i k. Komendy obwodowej w Sandomierzu.

340.

Podania o posady nauczycielskie.

C. i k. Komenda obwodowa podaje do wiadomości, iż w myśl rozporządzenia Naczelnego Zarządu Wojskowego w Lublinie z dnia 31. października 1916 (Dzien. rozp. № 7) podania o posady nauczycielskie należy wnosić do c. i k. Komend obwodowych, nie zaś do Jeneralnej Gubernii Wojskowej w Lublinie.

341.

Polskie grupy robotnicze.

Oddziały robotników cywilnych noszą obecnie nazwę: polskie grupy robotnicze—n. p. polska grupa robotnicza Kielce № 1.

342.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 13. października 1916 r.

Ograniczenie spożywania mięsa.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 r. Dz. rozp. Nr. 61, § 8, oraz z dnia 8. września 1916 r. Dz. rozp. Nr. 68, § 1. zarządzam, co następuje:

§ 1. W obrębie całego Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego zakazuje się sprzedaży, przyrządzania oraz spożywania surowego i przyrządzonego (gotowanego, pieczonego, marynowanego, wędzonego i t. p.) mięsa wołowego, cielęciny, wieprzowiny, baraniny, koziny, gęsiny, gęsi, kaczek i kur jak również jadalnych części wnętrzności tych zwierząt we **wtorki, czwartki i soboty** każdego tygodnia.

Zakaz ten obowiązuje też w prywatnych (domowych) kuchniach.

§ 2. Rzeź wołów, cieląt, świń, baranów i kóz jest dozwolona wyłącznie tylko w rzeźniacn, które wyznacza Komenda obwodowa stosownie do ilości mieszkańców i z uwzględnieniem liczebnego stanu bydła i to oddzielnie od rzezi dla potrzeb wojskowych — **w poniedziałki, środy i piątki** każdego tygodnia. W inne dni tygodnia mają być rzeźnie zamknięte.

§ 3. Komendy obwodowe mogą dozwalać wyjątków od przepisów § 1 niniejszego rozporz. w wypadkach, na szczególne uwzględnienie zasługujących, zwłaszcza szpitalom.

§ 4. Winni przekroczeń powyższych przepisów będą karani po myśli rozporz. Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915 r. Dz. rozp. Nr. 30 (o karaniu przekroczeń policyjnych i postępowaniu policyjno-karnem) grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy. Oprócz tego można orzec przepadek zwierząt na rzeź przeznaczonych wzgl. uzyskanego po ich zabiciu mięsa, które stanowiły powód postępowania karnego.

Jeżeli wykroczenia dopuści się kupiec (rzemieślnik), to można ponadto orzec odebranie mu uprawnienia przemysłowego.

§ 5. Komendy obwodowe obowiązane są przez przeprowadzenie kontroli nawet i w miesz-

kaniach prywatnych czuwać nad wykonaniem tego rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
KAROL KUK, w. r.
zbrojmistrz polny.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE.

Do § 1.

1) Pod wyrażeniem „mięso“ rozumie się również i konserwy mięsne, wędliny, szynka i wszelkie kiełbasy i salcesony. Zakaz ten rozciąga się zatem na gotowanie, używanie (jedzenie) i podawanie (sprzedaż) takich potraw, których mięso jest składnikiem.

2) W dniach, w których sprzedaż mięsa i potraw mięsnych jest wzbroniona, zakazuje się temsamem we wszelkich jadłodajniach, żeby tego rodzaju potrawy lub mięso miały się nawet na składzie, w pokojach, dostępnych dla konsumentów (gości), znajdować. Ten zakaz rozciąga się również na restauracye kolejowe i kantyny.

3) Jatki z mięsem wołowem, świń i drobiu mają być w dni takie nietylko zamknięte, ale równocześnie zakazuje się przebywania w sklepie komukolwiek z personalu lub nawet i właścicielowi.

Do § 2.

1) Bicie bydła, cieląt, świń, owiec i kóz w okręgu kieleckim dozwolone jest wyłącznie tylko upoważnionym i mającym uprawnienie przemysłowe rzeźnikom i masarzom w zatwierdzonych rzeźniach.

Na takie rzeźnie przeznacza się:

dla miast Kielc i Chęcin, dalej dla osad Daleszyc, Bodzentyna, Słupi-Nowej, i Suchedniowa znajdujące się tam czynne rzeźnie; dla Łopuszna aż do odwołania rzeźnia tamtejszego rzeźnika Zismana Gołębiowskiego; a zatem wszelkie bicie bydła, cieląt, świń, owiec i kóz przez osoby nieupoważnione do tego w rzeźniach, albo wogóle tajne bicie (po domach) bezwarunkowo zakazuje się.

2) Za przeprowadzenie bicia w myśl powyższego rozporządzenia jest odpowiedzialna gmina, w której obrębie rzeźnia się znajduje.

3) Każdemu przemysłowo upoważnionemu rzeźnikowi zostanie przyznany tygodniowy kontyngent (ilość sztuk) bydła rzeźnego, którejto liczby bezwzględnie mu przekroczyć nie wolno.

Bicie doraźne zostaje niezmienione, z tem jednak zastrzeżeniem, że ta sztuka będzie rzeźnikowi (bijącemu) wliczona do ilości jego tygodniowego kontyngentu.

Ta liczba tygodniowo przeznaczonych do bicia sztuk będzie zawczasu rzeźnikowi ogłoszona i pozostanie już potem z tygodnia na tydzień bez zmiany. O ile dalej rzeźnia wybije przed upływem tygodnia tę ilość sztuk, która jest na 7 dni przeznaczona, to musi być aż do końca tygodnia zamkniętą.

4) W jaki sposób zostanie tygodniowy kontyngent rozłożony na poszczególne dni tygodnia, to się już pozostawia gminie do zarządzenia.

5) Każda rzeźnia musi prowadzić dokładny wykaz sztuk bitych u siebie, a do prowadzenia tego odpowiednie arkusze są do nabycia w Komendzie obwodowej.

6) Każda sztuka bydła, trzody, owca lub koza, przeznaczona na rzeź, musi mieć paszport bydlęcy, który ma prowadzący sztukę doręczyć zarządzającemu (temsamem będące dotychczas w użyciu karty zaświadczenia tracą swoją ważność).

7) Każda rzeźnia gminna ma mieć jako zarządzającego osobę, władającą piórem i umiejącą czytać, a zatem np. weterynarza albo oglądacza mięsa, jak to było dotychczas, których wynagrodzenie będzie regulowane przez Komendę obwodową z opłat pobieranych za bicie.

Każdy taki zarządzający rzeźnią ma najpóźniej do 28-go każdego miesiąca dostarczyć do Komendy obwodowej całomiesięczny wykaz sztuk bitych w rzeźni według zapisków codziennych.

8) O ileby się gmina jaka nie zastosowała do powyższych rozporządzeń, to prócz tego, że winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności, rzeźnia będzie zamkniętą i bicie wogóle wstrzymane.

9) Godziny bicia w rzeźniach zostają oznaczone na czas od 8 rano do 4-ej po poł. (za wyjątkiem bicia nagłego od wypadku), to znaczy, że po godz. 4-ej nie wolno już bić żadnej sztuki.

10) Podbijanie cen na targu jak też handel pośredniczy zostaje surowo zakazany i będzie karany.

11) Przez to rozporządzenie zostaje unieważnionem poprzedniem E. Nr. 14692 z dnia 4. września 1916 r.

343.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora Wojskowego z dnia 13. października 1916 roku.

Wyrób i sprzedaż chleba i pieczywa.

Na podstawie §§ 7. i 8. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11-go czerwca 1916 roku, № 61 Dzien. rozp. zarządzam co następuje:

§ 1. Do wyrobu chleba w sposób przemysłowy nie wolno używać mąki pszennej zarówno czystej, jak i zmieszanej z innymi gatunkami mąki.

§ 2. Chleb może być wyrabiany w sposób przemysłowy tylko w formie bochenków lub kukiełek, których waga wynosić ma najmniej 1 funt rosyjski.

Wypiek i sprzedaż małego pieczywa wszelkiego rodzaju (bułek, rogalków, bocheneczków i t. p.) jest zakazany.

Pod wyrobem w sposób przemysłowy rozumie się wszelki wyrób pieczywa w celu sprzedaży go osobom trzecim.

§ 3. Komendy obwodowe upoważnia się do zezwalania na wyjątki od przepisów w §§ 1. i 2. w pojedynczych na szczególniejsze uwzględnienie zasługujących wypadkach, a zwłaszcza dla wypieku pieczywa w zakładach leczniczych, jak również dla celów dyetetycznych i religijnych.

§ 4. Piekarze, handlarze i wogóle wszyscy trudniący się sprzedażą chleba obowiązani są wydawać kupującym także chleb krajany w kawałki.

§ 5. Do przemysłowego wyrobu artykułów cukierniczych wszelkiego rodzaju wolno używać mąki pszennej lub żytniej w ilości, nie przenoszącej 50 % ogólnej wagi ciasta.

§ 6. Wytwórcy i handlarze pieczywa i wyrobów cukierniczych, jak również przedsiębiorstwa gospodnio-szynkarskie wszelkiego rodzaju mogą podawać gościom pieczywo i wyroby cukiernicze tylko na żądanie lub zamówienie.

Ustawianie naczyń z tymi wytworami na stołach, lub też podawanie tych wyrobów w naczyniach do dowolnego wyboru jest zakazane.

§ 7. Piekarze, cukiernicy oraz osoby, trudniące się sprzedażą pieczywa, i właściciele przedsiębiorst gospodnio-szynkarskich wszelkiego rodzaju obowiązani są umieścić w swoim lokalu przemysłowym w miejscu dla każdego widocznem odbitkę tego rozporządzenia.

§ 8. Przekraczający niniejsze przepisy karany będzie po myśli rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 19-go sierpnia 1915 r., № 30 Dzien. rozp. o karaniu przekroczeń policyjnych i o postępowaniu policyjno-karnem grzywną do 2000 koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Prócz tego orzeczoną być może także utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze nie zmienia postanowień, dotyczących wyrobu chleba i pieczywa dla Zarządu wojskowego.

§ 10. Komendy obwodowe obowiązane są czuwać nad wykonaniem tego rozporządzenia przez przeprowadzanie rewizyi w lokalach przemysłowych i lokalach sprzedaży przedsiębiorstw, trudniących się przerabianiem mąki, jakoteż przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK w. r.

zbrojmistrz polny.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE.

Do § 2.

Zakaz sprzedaży chleba i bułek dotyczy także restauracyi, jadłodajni, bufetów kolejowych, kawiarni i herbaciarni, dalej sklepów z towarami mieszanymi (spożywczych) i t. p., a mianowicie nietylko w salach (pokojach), dostępnych dla wszystkich gości, ale również w pokojach dalszych, gabinetach, pokojach gościnnych, jak też w prywatnem mieszkaniu wyrabiającego chleb.

Do § 5.

Zabrania się w cukierniach i t. p. lokalach jak i prywatnie dla handlu wyrabiać wszelkiego rodzaju luksusowe ciasta (ciastka, babki i t. p.) z czystej mąki pszennej. Do wyrobów cukierniczych może być użyta tylko mąka pszenna mieszana na pół z mąką ziemniaczaną, a wydaną przez c. i k. Komendę obwodową.

344.

Obwieszczenie.

W najbliższym czasie otwarte będzie w Kielcach **publiczne czteroletnie Seminaryum nauczycielskie męskie.**

Nauka w Seminaryum jest bezpłatna. Niezamożni, a dobrze uczący się kandydaci będą mogli otrzymać miesięczne zapomogi w wysokości 20 do 40 koron. Liczba kandydatów jest ograniczona.

Do przyjęcia do Seminaryum wymaga się:

1. Ukończonego przynajmiej 15, 16, 17 lub 18-go roku życia, stosownie do tego, czy kandydat ma być przyjęty na 1, 2, 3 lub 4-ty rok Seminaryum (metryka urodzin).

2. Fizycznego uzdolnienia (świadectwo lekarskie).

3. Moralnej nieskazitelności (świadectwo moralności).

4. Odpowiedniego przygotowania naukowego. Ukończenie 4, 5, 6 lub 7-ej klasy szkoły średniej uprawnia kandydata do wstąpienia bez egzaminu na 1, 2, 3 ewentualnie 4-ty rok Seminaryum; w przeciwnym razie rozstrzyga egzamin wstępny.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrektor Zakładu (gimnazyum przy ul. Leśnej) w Kielcach.

Termin egzaminów wstępnych i rozpoczęcia nauki będzie ogłoszony.

345.

Rozporządzenie c. i k. Jen. Gub. wojsk. B. № 112396 z dn. 20. października 1916 r.

Zapytania i prośby w sprawach podróży.

Codziennie zwracają się wprost do Nacz. Kom. Armii władze wojskowe i cywilne, poszczególne osoby wojskowe i cywilne, firmy itd. w drodze pisemnej i telegraficznej z zapytaniami i prośbami, mającemi za przedmiot sprawy podróży.

Przepisy wydane przez Nacz. Kom. Armii pod Q. Op. № 26.000 dla podróży w obszarze operującej armii wraz z pierwszym i drugim dodatkiem (Q. Op. № 35585 i 66.000) zarówno jak obwieszczenia c. k. i k. w. Ministerstwa spraw wewnętrznych zawierają potrzebne daty do wystawiania dokumentów podróżnych, a w szczególności podają one te władze, które są uprawnione do wystawiania dokumentów podróżnych względnie pozwoleń; zarazem podają one te **nieliczne** wyjątki, w których należy się zwrócić do Nacz. Kom. Armii.

Pominąwszy znaczne powiększenia pracy, które stąd powstaje dla Nacz. Kom. Armii, powoduje to znaczne opóźnienie załatwiania próśb, ponieważ Nacz. Kom. Armii przesyła je zasadniczo właściwym władzom wojskowym do rozstrzygnięcia.

W przyszłości nie będzie się załatwiać tego rodzaju nieuzasadnionych próśb, zwróconych do Nacz. Kom. Armii, ponieważ każdy ma możność należytego poinformowania się u władz wojskowych względnie paszportowych.

346.

OBWIESZCZENIE o cenach ORYENTACYJNYCH i MAKSYMALNYCH,

ustanowionych na czas od 1. listopada 1916 przez c. i k. Komendę obwodową na cały obwód Kielecki.

Ogłoszone ceny mają znaczenie tylko jako CENY ORYENTACYJNE i tworzą ostateczną granicę cen, do których wysokości towary powinno się sprzedawać, to znaczy, ceny oryentacyjne służą kupującej publiczności jako skala, według której sądzić można, czy żądane ceny są słuszne. Nieuzasadnione przekroczenie

cen oryentacyjnych jest niedopuszczalne i będzie karane w myśl niniejszego rozporządzenia. Urzędownie ustanowione CENY MAKSYMALNE, które w rubryce „Uwaga“ jako takie wyraźnie są oznaczone, nie mogą pod żadnym pozorem być przekraczane, i przekroczenie tych cen stanowi samo przez się czyn karygodny bez względu na poniesione koszta zakupu towaru i t. p.

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Mięso, wędlina, tłuszcze i kiełbasy:											
Wołowina z kośćmi . .	1 pud	56	—	20	36	1 funt	1	60	—	58	
Wołowina bez kości . .	„	—	—	—	—	„	1	70	—	62	
Polędwica	„	—	—	—	—	„	1	90	—	69	
Cielęcina	„	48	—	17	46	„	1	40	—	51	
Baranina	„	36	—	13	10	„	1	—	—	36½	
Wieprzowina . . .	„	80	—	29	09	„	2	20	—	80	
Wędzonka	„	110	—	40	—	„	3	—	1	09	
Słonina	„	110	—	40	—	„	2	90	1	05½	
Sadło	„	110	—	40	—	„	2	90	1	05½	
Słonina wędzona . . .	„	113	—	41	09	„	3	10	1	12½	
Szmalec	„	116	—	42	18	„	3	20	1	16½	
Łój	„	—	—	—	—	„	1	60	—	58	
Kiełbasa zwyczajna . .	„	—	—	—	—	„	2	50	—	91	
„ krakowska . .	„	—	—	—	—	„	2	80	1	02	
Salceson	„	—	—	—	—	„	2	60	—	94½	
Szynka	„	—	—	—	—	„	3	60	1	31	
Rozmaitość	„	—	—	—	—	„	3	—	1	09	
Kiełbasa pasztetowa . .	„	—	—	—	—	„	2	60	—	94½	
Drób i ryby:											
Gęś żywa						1 szt. do	6	50	2	36	
Indyk żywy						„	15	—	5	45½	
Kaczka żywa . . .						„	4	50	1	64	
Kura						„	3	—	1	09	
Karpie	1 pud	45	—	16	36	1 funt	1	50	—	54½	
Szczupaki	„	50	—	18	18	„	1	70	—	62	
Produkty mączne, łupinowe i chleb:											
Mąka pszenna wyborowa .	1 pud	15	—	5	45	1 funt	—	39	—	14	Maksymalna cena monopolowa
Mąka pszenna pytlowa (80%) .	„	9	25	3	37	„	—	25	—	09	
Mąka pszenna razowa (96%) .	„	8	33	3	03	„	—	23	—	08	
Mąka żytnia pytlowa (80%) .	„	8	16	2	97	„	—	22	—	08	
Mąka żytnia razowa (96%) .	„	7	50	2	73	„	—	21	—	07½	
Mąka jęczmienna (70%) . .	„	9	—	3	28	„	—	24	—	09	
Kasza pszenna . . .	„	15	—	5	45	„	—	39	—	14	
Krupy jęczmienne średnie .	„	9	33	3	40	„	—	25	—	09	
Chleb mieszany . . .						„	—	22	—	08	Cena maksymalna

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Owoce strączkowe:											
Groch cały	1 pud	9	30	3	39	1 funt	—	30	—	11	
Bób	„	7	30	2	65	„	—	20	—	07½	
Fasola	„	17	—	6	18	„	—	50	—	18½	
Mleko, nabiał i jaja:											
Mleko niezb. (przyn. 3% tłuszczu)	1 wiadro	4	50	1	64	1 litr	—	38	—	14	
„ zbierane . . .	„	2	75	1	—	„	—	24	—	09	
Ser krowi		—	—	—	—	1 funt	—	50	—	18	
Masło stołowe (centryfugowe) .		—	—	—	—	„	2	75	1	—	
Masło kuchenne . . .		—	—	—	—	„	2	50	—	90	
Jaja świeże		—	—	—	—	1 sztuka	— —	13 10	— —	05 04	w handlu u producenta
Towary kolonialne:											
Kawa surowa . . .						1 funt	6	—	2	18	
„ palona . . .						„	7	—	2	54½	
Cukier rafinowany . .						„	—	80	—	29	} Maksym. cena mon.
„ nierafinowany . .						„	—	76	—	28	
Herbata						„	10	—	3	64	
Kakao						„	7	—	2	54	
Czekolada zwykła . . .						„	7	—	2	54	
Sól stołowa biała . .						„	—	12	—	04½	Cena maksymalna
Pieprz cały						„	8	—	2	91	
Pieprz mielony . . .						„	8	50	3	09	
Kminek						„	1	50	—	54½	
Ocet	1 wiadro	8	50	3	09	1 litr	—	80	—	29	
Esencya octowa 80% . .						„	7	—	2	54½	
Miód	1 pud	30	—	10	92	1 funt	1	—	—	36½	
Jarzyny:											
Ziemniaki	1 pud	1	20	—	44	1 funt	—	04	—	01½	
Kapusta	„	2	—	—	74½	„	—	06	—	02½	
Kapusta kwaszona . . .	„	6	—	2	18	„	—	20	—	07	
Marchew	„	3	—	1	09	„	—	10	—	04	
Buraki	„	2	75	1	—	„	—	08	—	03	
Cebula	„	13	—	4	73	„	—	40	—	14½	
Czosnek						„	1	60	—	58	
Chrzan						„	—	25	—	09	
Pietruszka						„	—	10	—	04	
Ogórki kwaszone . . .						1 sztuka	—	10	—	03½	
Pomidory						1 funt	—	40	—	15	
Grzyby suszone . . .						„	3	—	1	09	

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Owoce i konserwy owocowe:											
Śliwki suszone . . .	1 pud	22	—	8	—	1 funt	—	70	—	26	
Powidła	„	25	—	9	24	„	—	80	—	29	
Cytryny						„	—	14	—	05	
Jabłka	„	5	—	1	82½	„	—	15	—	05½	
Napoje:											
Wino stołowe . . .		—	—	—	—	1 litr	3	—	1	09	
Piwo	1 wiadro	8	50	3	09	„	—	90	—	33	
Wódka	„	68	—	24	72½	„	6	50	2	36	
Rum	„	74	—	26	91	„	7	—	2	54½	
Woda sodowa . . .						„	—	20	—	07½	
Bydło na rzeź:											
Woły	1 pud	40	—	14	55						
Byki	„	38	—	13	81½						
Krowy	„	36	—	13	10						
Młode bydło	„	32	—	11	63½						
Cielęta	„	26	—	9	50						
Świnie	„	58	—	21	09						
Owce	„	22	—	8	—						
Pasze:											
Siano prasowane . .	1 pud	1	33	—	48						Cena maksymalna
„ nieprasowane . .	„	1	16	—	42½						Cena maksymalna
Słoma prasowana . .	„	—	83	—	30						Cena maksymalna
Słoma nieprasowana . .	„	—	66	—	24						Cena maksymalna
„ długa . . .	„	1	—	—	36½						Cena maksymalna
Otręby	„	3	—	1	09	1 funt	—	08	—	03	Cena maksymalna
Zboże niezdatne na pożywienie, lecz zdatne na paszę według jakości do . .	„	4	10	1	49						Cena maksymalna
Groch pastewny . . .	„	1	60	—	58						Cena maksymalna
Materyały opałowe, światło i do czyszczenia:											
Drzewo twarde . . .		—	—	—	—	1 pud	50	—	—	18½	
„ miękkie . . .		—	—	—	—	„	54	—	—	19½	
Węgiel kamienny . . .	1 korzec	6	—	2	18	„	1	10	—	40	
Koks	„	8	50	3	09	„	1	50	—	54	
Nafta	1 pud	8	40	3	06	1 funt	—	26	—	09½	

TOWAR	Cena maksymalna towarów, uznana przez Komendę Obwodową za wystarczającą										Uwaga
	HANDEL HURTOWY					HANDEL DETALICZNY					
	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	Jednostka miary	K	h	Rb.	k.	
Spirytus do palenia . . .	1 wiadro	17	50	6	38	1 litr	1	50	—	54½	
Zapałki 500 paczek po 10 pud.	1 skrzynka	190	—	69	09	1 pudełko	—	05	—	02	
Świece parafinowe . . .	1 pud	75	—	27	27	1 funt	2	—	—	73	
Mydło 30% tłuszczu . .	„	55	—	20	—	„	1	50	—	54½	
Mydło 40% tłuszczu . .	„	70	—	25	48	„	2	—	—	73	
Mydło 50% tłuszczu . .	„	85	—	30	91	„	2	50	—	91	
Soda krystaliczna . . .	„	6	50	2	36½	„	—	20	—	07½	
Proszek do prania . . .	„	33	50	12	18	„	1	—	—	36½	

Najsurowiej zabrania się wymagać zapłaty za towar wyraźnie w rosyjskiej monecie.
Kurs 1 rb. = 2 Kor. 75 h.

UWAGA! Kto żąda za produkty codziennego użytku całkiem nieuzasadnione ceny, chowa zapasy towarów, zataja lub wypiera się przechowywania tychże, czy też ucieka się do innych tym podobnych sposobów, które przyczyniają się do podwyższenia cen — będzie karany w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. września 1915 r. № 38 (Dz. Rozp. część IX) przez sąd karami pieniężnemi do 20.000 K lub aresztem do jednego roku, przyczem obok kary aresztu może być nałożona kara pieniężna aż do 20.000 K, tudzież może być orzeczona utrata przemysłowego uprawnienia i konfiskata towarów.

347.

Wykaz osób zasądzonych przez Sąd Wojskowy przy c. i k. Komendzie obwodowej w Kielcach za podbijanie cen.

Liczba bieżąca	Nazwisko i imię	Data wyroku	Rodzaj i wysokość kary
1.	Fajgla Garnek z Chęcin	20./9. 1916.	100. koron ewent. 10 dni aresztu.
2.	Chana Goltfryd z Kielc	17./7. 1916.	1000. koron ewent. 3 mies. aresztu.
3.	Małka Zabłocka z Chęcin	16./10. 1916.	500. koron ewent. 3 mies. aresztu.

C. i k. Komendant obwodu

KOSTELLEZKY m. p.

pułkownik.

Druk. ST. ŚWIĘCKI, KIELCE.